

πρακτικοῖς τῆς ἐν Ἐφέσῳ Συνόδου (Ἀραβ. περὶ Δωδώνης 12:6). Οὐράνιος τῷ 516 μ. Χ. κατὰ τὴν συνοδ. ἐπιστολὴν περὶ τῆς ἐν Χαλκιδόνι Συνόδου. — Ἰουλιανὸς τῷ 523 μ. Χ. — Θεόδωρος τῷ 1283 μ. Χ. — Ἰωάννης τῷ 1284. — Μιτροφάνης Γρηγοράς τῷ 1685 ἐκ Δωδώνης κατάγόμενος. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι τρεῖς εὐρέσθησαν ἐν ἑτέρῳ σημειώσει, οἵτινες διετήρησαν τὸ ὄνομα τῆς Δωδώνης καὶ μετὰ τὴν καταστροφὴν αὐτῆς.

Τῷ Ἰωάννῳ πρότερον ἐπισκοπῆν πέμπτη ὄντα ὑπὸ τὴν ἀγιοτάτην μητροπόλιν Νικοπόλεως, ἐν ταῖς μεταγενεστέροις χρόνοις ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἀνδρονίκου τῷ 1280 ἀνεδείχθησαν μητροπόλις, ἐτιμήθησαν μὲ πολλὰς χάριτας καὶ τίτλον «ὁ Ἰωαννῶν ὑπέρτιμος καὶ ἑξαρχος πάσης Ἠπείρου καὶ Κερκύρας» μεδωδάκα ἐπισκοπίας, τὴν Περιοστεῶς, τὴν Βελλᾶς, τὴν Ἀγγυμοῦ, τὴν Φοινίκης, τὴν Βουθρωτοῦ, τὴν Δορινουπόλεως καὶ Ἀργυροκάστου κτλ. — Ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκησις τῶν Ἰωαννῶν ἀποτελεῖται ἐκ πέντε διαμερισμάτων. Κοιγέτων, Ζαγορίου, Μαλακασίου, Τσουμέρκων, καὶ Τσαρκοβίστας. — Ἡ Τσαρκοβίστα ἐφήμεινε, μέχρι τοῦ θ' αἰῶνος ἔκτοτε ἐπισκοπήθη ὑπὸ τῆς πόλεως «Σισιόστρουγιου» ἀρχιεπισκοπίας, μέχρι τῆς 12' ἐκατονταετηρίδος, διότι τὸ βόρειον τοῦ τμήματος τρίτου διαμερίσματος ἀπήγατο εἰς τὸ ὄνομα τῶν Ἰωαννῶν, τὸ δὲ νότιον εἰς τὴν τῆς Ἄρτης ὑποδιοικήσιν τῶν Ρωγῶν (Ἀραβ. 311). Ἀπὸ τῆς ἀναρχίας (1285) τῆς ἐπισκοπίας Ἰωαννῶν εἰς μητροπόλιν τὰ χωρία Τσαρκοβίστας εἰς ταύτην ἀπήγατο ἀνεκάθειν, πλὴν τῶν Ρουσιάτσαις καὶ Σερζιανῶν, ἀπὸ ἐτέλων μέχρι τοῦ 1881 ὑπὸ τὴν τῆς Ἄρτης. Ἐκτοτε δὲ ὑπὸ τὴν τῆς Νικοπόλεως, τὸ δὲ Σαῦλι καὶ τὰ περὶ αὐτὸ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Παραμυθίας ἀνεκάθειν. Πάντα τὰ χωρία τοῦ ἀνατολικοῦ καὶ κεντρικοῦ διαμερίσματος τοῦ Ζαγορίου ὡς καὶ τὰ τοῦ δυτικοῦ Ἄνω καὶ Κάτω Σουδενά καὶ Τσερβόρι, ὑπάγονται ἀνεκάθειν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν Ἰωαννῶν. Τὰ δὲ λοιπὰ 2 χωρία τοῦ δυτικοῦ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Βελλᾶς. Ἐκ συγγιλλίου ὁμως ἀφορῶντος τὴν Λιποδιάνισταν, Μονίαν τοῦ Σωτήρος κεκμένην ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς πνευματικῆς διοικήσεως τῶν Ἰωαννῶν Περγωνίας καὶ Βελλᾶς, ἐξάγεται ὅτι ἡ δικαιοδοσία τῆς ἐκκλησιαστικῆς παρουσίας Ἰωαννῶν ἐπεξετεινέτο καὶ πέραν τοῦ Παπίκου. Ἐπίσης ὑπάγονται εἰς τὴν μητροπόλιν Ἰωαννῶν καὶ 16 Μοναὶ ἢ τῆς Βοτῶας παρὰ τῇ ἀριστερᾷ τοῦ ΒΑ. κλάδου τοῦ ποταμοῦ Ξορῆκα, ἢ τοῦ Καλωτά, ἢ τοῦ Προφήτου Ἠλίου ΜΑ. Μονοδενδρίου, ἢ τῆς Στοῦπενας, ἢ τῆς Φημιζεταιὶ διὰ τὴν θέσιν καὶ τὴν διαύγειαν, τῶν ὑδάτων, ἐν ἣ προσήρχοντο ἰσχυρίας ἐνεκεν οἱ ἀρχιερεῖς ἢ Μοναὶ αὗται ἐπεδοκιμασθεῖσα τῷ 1410 ὑπ' ἀγνώστου, τὸ 1550 ὑπὸ Ἰωσάφ τοῦ Φιλανθρωπίνου, περιετρίχθη δὲ τὸ 1780, ὑπὸ τοῦ ἡγευμένου Ἀρσενίου πτωχολαγίου κατόπιν ἐπισκόπου προχειροθέντος. Τὸ δὲ Συροάκον ἀπὸ ἀμνημονεύτων ἐτῶν εἰς τὴν μητροπόλιν Ἰωαννῶν ὑπάγεται καθὼς καὶ ἡ περιοχὴ Μετσόβοι μέχρι τοῦ ἔτους 1559 εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τῶν Σπαγῶν ἀνήγατο. Ἐκτοτε δὲ οὐδέποτε εἰσαχθεῖσα εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν Ἰωαννῶν, περιλαβούσα δὲ καὶ τὸ χωρίον «Δερβένισταν»

ἀπετέλεσεν ἰδίαν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν ἀπὸ ἰδίου πατριαρχικῶν ἑξαρχῶν. Τῷ δὲ 1810 μνημονεύεται ἑξαρχος Μετσόβου ὁ Λαμπρέτος. Τοῦτο μνημονεύειν ἕως ἐδῶ νὰ ἐξαγάγωμεν. Ἐνταῦθα παρατηροῦμεν ὅτι ὁ Σεβ. ἅγιος Ἀμασείος καὶ Ἀνθίμος ἀναφέρει ἐν τῷ χρονολογιῷ τῶν Ἰωαννῶν καταλόγῳ τῷ 879 Ζαχαρίαν νινά (ὅστις ἦν ἐπὶ φωτίου καλῶν τινι Συνοδῷ φάσεται «Ζαχαρίου Ἰωαννῶν» (Π. Χ. Χασιώτου περὶ Δωδώνης 120). Τῷ 1383 — 1387 Ματθαῖος ἀρχιεπίσκοπος Ἰωαννῶν, Ἄρτης καὶ Ναυπάκτου, ἀπεβίωσε τὸ αὐτὸ ἔτος, καὶ εἶπε τὸν θρόνον εἰς τὴν Ναυπακτον (Ἀγαθοεργήματα μέρος α', σελ. 119). Τῷ 1387 Γαβριὴλ (οὗτος καὶ τὸ 1388 ἀναφέρεται). Τῷ 1410 Πρόκλος. Τῷ 1480 — 1484 Νεόφυτος (οὗτος ἀναφέρεται καὶ 1486 καὶ 1487). Τῷ 1500 Νήφων ὁ Μεταξᾶς (μητροπολίτης Ἰωαννῶν, ἐνάριστος καὶ φιλακόλουθος. Κατόπιν Παρθένιος ὁ μικρὸς ὁ ἀπὸ Ἰωαννῶν Ἀδριανουπόλεως ἀναρρηθεις (τὰ Ἀγαθοεργήματα ἐν Ἠπείρῳ, μέρος α', σελ. 45). καὶ Ἰωσάφ πατριάρχης τῷ 1549 ἀναδειχθεὶς ἐξ Ἰωαννῶν. Τῷ 1516 Θεόκλητος (οὗτος καὶ τὸ 1515 ἀναφέρεται ὁ καὶ ὀκτὼ ἔτη καὶ μῆνας ἐξ πατριάρχης. Τῷ 1543 — 1546 Νήφων (οὗτος ἦν Ἰωαννῆς). Τῷ 1580 — Ἰωσάφ ὁ καὶ 2 ἔτη πατριάρχης, ὃν ὁ σεβασμιότατος κ. Ἀνθίμος ἀναφέρει τὸ 1549). Τῷ 1613 Μανασῆς (ὁ ἀποβιώσας τὸ αὐτὸ ἔτος). Τῷ 1615 Κύριλλος. Τῷ 1618 Παρθένιος (Ἰωαννῆς ὁ μετὰ ταῦτα πατριάρχης. Τῷ 1632 — 1633 Παρθένιος (οὗτος ἀναφέρεται καὶ τὸ 1638 ἦν Ἰωαννῆς, ὁ μετὰ ταῦτα πατριάρχης, ὁ καὶ νεότερος ἐπιλεγόμενος). Τῷ 1644 Καλλίνικος (οὗτος καθ' ἡμᾶς ἀναφέρεται καὶ τὸ 1647). Τῷ 1670 — 1676 Κύριλλος (οὗτος καθ' ἡμᾶς ἀναφέρεται καὶ τὸ 1665 καὶ 1676 (Ἱερὰ Σκηνώματα τεύχ. ΣΤ', σελ. 63). Τῷ 1686 — 1744 Κλήμης (ἐκ Χίου ἀπαιδευτός, ἀπέθανε τὸ ἴδιον ἔτος). Τῷ 1703 — Νεόφυτος, ἐπειτὰ Μελέτιος τῷ 1714 — 1736 Ἱερόθεος (οὗτος ἐλέγετο Πάπης). Τῷ 1736 — 1742 Γρηγόριος (ὁ Βυζάντιος, ὅστις καθ' ἡμᾶς ἀναφέρεται καὶ τὸ 1733 καὶ 1769, ἐξωσθεὶς). Τῷ 1769 Νεόφυτος (οὗτος ἐλέγετο Σινάτης ἀναφέρεται καὶ τῷ 1770). Τῷ 1770 Γρηγόριος (τὸ δεύτερον, ἀπέθανε. Τῷ 1776 Παΐσιος, ἀναφέρεται καὶ 1777. Τῷ 1783 — 1799 Μακάριος, εἶτα Κυβερνοῦ, (οὗτος ἐλέγετο Γιαννοχωρίτης). Τῷ 1799 — 1810 Ἱερόθεος (οὗτος ἦν Νάσιος, εἶτα Εὐρύπου μέχρι τοῦ 1810).

Τῷ 1810 — 1826 Γαβριὴλ (οὗτος ἐλέγετο Γκράγκας Ἰωαννῆς ἀναφέρεται καὶ τὸ 1827, ἐχονμάτις καὶ ἐν Λαρίσῳ). Τῷ 1828 Ἰγνατίος (Ἀγαθοεργήματα μέρος β' 88). Τῷ 1826 — 1830 Βενέδικτος ὁ ἀπὸ Νύσσης (ἦν Βυζάντιος φιλομαθὴς καὶ καλὸς τοὺς δρούπους). Τῷ 1830 — 1835 Ἰωακείμ ὁ β' ὁ ἀπὸ Δορινουπόλεως (ἦν Χιὸς ἐξωσθεὶς τῇ 22 αὐγούστου 1838). Τῷ 1834 Ἰωακείμ ὁ ἀπὸ Σοφίας καὶ Μελενίκου ἐξωσθεὶς τῇ 11 αὐγούστου (οὗτος ἀναφέρεται καὶ τὸ 1840 (Ἀγαθοεργ. μέρος β', σελ. 48). Τῷ 1842 ἢ ἐπισκοπὴ Βελλᾶς προσεθετῆ τῇ τῶν Ἰωαννῶν μητροπόλει. Τῷ 1845 — 1851 Ἰωαννῆς Ἰωαννῆς, παιθεὶς εἶτα Κρήτης, τελευτήσας (οὗτος ἦν ἐκ Μακρῶν διορισθεὶς τῇ 26 ἀπριλίου ἐκ τῆς οἰκογεν. Ζάγκου, ἐκπαιδευθεὶς εἰς Νεφάδες παρὰ τῷ Ἀναστα-

ὄση Σακελλάριον, εἶτα ἐν Αἰγίῃ παρὰ τῷ Γενναδίῳ ἐκείνῳ, οὐ κατέστη ὑπότροφος). Τῷ 1848 Ἰωανναίμ. Τῷ 1869—1889 Σωφρόνιος Χρηστίδης, εἶτα Θεσσαλονίκη, Κυζικηνός (διορισθεὶς τὸν ἰουλιανὸν ἐν Ἰωαννίνοις (Ἀγαθοεργίμ. μ. α' 120). Τῷ 1889 δεκανόβριον ὁ ἄφικος τοῦ Γουγορίου Καλλιῶν, ἀπὸ Θεσσαλονίκης, θράκος ἐκ Παγιδίου τῆς ἐπαρχίας Προκλείας. Πλὴν τούτων ἐβρομεν ὅτι τὸ 1543 ἀπεβίωσεν ὁ ἄγιος Χειμάρας· τίς ὁ ἄγιος Χειμάρας; πιθανόν ὁ Σωφρόνιος ἐπίσκοπος Χειμάρας; Ἰωαννίτης.

Ἐγράφημεν ἐν Δροβιάνῃ, τῇ 21 ἀπριλίου 1893.

ΝΙΚΟΛΑΪ Γ. ΜΥΣΤΑΚΙΑΔΗΣ.

ΑΓΡΟΤΙΚΟΝ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ.

4

«ὦχ! λάκ! λάκ! λάκ! α καὶ οἶνος εὐφροσύναι καρδίαν ἀνθρώπου» λέγει Δαβὶδ ὁ προφήτῃς. Ἀλλὰ δὴ προφήτῃς, προφήτῃς, προφήτῃς, προφήτῃς, δηλαδή μεγαλὸς προφήτης, προφήτῃς που λέμε μεις. «Ἐπὶ πλείον πλυνόν με. Βρέ παιδιὰ δὲν πίνουμε ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου» κρασί κρασί κρασία μου Βλέπεις εἶμαι ποιητῆς καὶ ὀλίγον τι βερκοῦς.

Ταῦτα δὲ λέγων καὶ πάλιν τῇ χεὶρὶ ἐπὶ τῆς ληκύθου προσεκόλλησε καὶ ἔπιεν.

Οἱ πάντες διεφρόνουντο εἰς ἀπλετόν γέλωτα ἐπὶ τῇ ἀδολεσχίᾳ καὶ τῷ κωμικῷ αὐτοῦ ὕμνῳ. Οἱ δὲ δύο νέοι ἐκράτουν τὰ στήθη γελῶντες ὅλαις δυνάμεισι.

— Μὰ τί διάβολο ὅλο θὰ πίνης, εἶπον αὐτῷ.

— Βέβαια καὶ θὰ πίνω, καὶ γιατί νὰ μὴ πίνω; μήπως ἔγω που νὰ δίνω; ἐφέτος τὰ εἰσοδήματα εἶναι πίνε! τρουάκι καὶ ἄν προφθάσωμεν καὶ θεάσωμεν γρήγορα καὶ βρέξῃ ἀκούα μιά καὶ ζανασπείρωμε, ὅσω σπώγια! θὰ πάω ἀκούα μὰ γυναικί!

Γυναικί! κακὸ ζῶο καὶ καλὸ πράμμα, καλὸς σύντροφος καὶ κακὸς διάβολος μὲ τὰ κέρατα μεταμορφωμένος εἰς ἀγγελο γιὰ νὰ μπερδεύῃ τὸν κόσμον. «Πάντα δι' αὐτῆς ἐγένετο καὶ χωρὶς αὐτῆς ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. Μὴ πανδρευθῆς, πανδρευθῆκες; «ὃ γέγονε γέγονε» «τὰ γινόμενα οὐκ ἀπογίνονται» «τὰ μικρὰ δὲν ἤθελες τὰ μεγάλα γύρευες τράβη γέσω διάβολε!»

«Βλέπων ὁ Παῦλος, ὅτι ὁ καλὸς αὐτοῦ ἀνεψίος δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ παύσῃ σλιμαρῶν διέκολεν αὐτὸν λέγων.

Χορεύουσι παιδιὰ; Πάντες ἐπεδοκίμασαν τὴν πρῶτασιν καὶ ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον. Ἦδη ἡ εὐθυμία ἔλαβεν ἀλλοίαν ὄψιν.

Χορὸς καὶ ὀλιδοδοξία.

Ἐσχημάτισαν ἡμικύκλιον καὶ ἤρξαντο ἄδοντες καὶ χορεύοντες συρτόν, εἰς ὃν παιδοθεὴν ἀσκούνται πάντες οἱ θεῶδες χωρικοί, ἄρρενες καὶ θῆλειαι.

Αἱ φωναὶ καὶ οἱ γέλωτες παρεκάλεσαν πρὸς αὐτοὺς

καὶ τοὺς γονεῖς τῆς Ἀναστασίας, ἡ δὲ παρουσία αὐτῶν κατέστησε μᾶλλον εὐτακτον τὴν διασκέδασιν ἐκείνην. Οἱ νέοι καταγοητευθέντες ἐθεώρουν τὰς ἐβροθυμίας κινήσεις τῶν χορευτῶν.

— Πόσον εὐτυχέστεροι ἡμῶν εἰσιν οἱ χωρικοί οὗτοι, ἔλεγεν ὁ Ἀρίστην πρὸς τὴν φίλην του. Ὁ παῖς τοῦ χωρικοῦ, εὐθὺς ὡς γεννηθῆ, ἔχει τὸ μέλλον του ἀσφαλισμένον, γινώσκει ὅτι οφείλει νὰ ἐργασθῆ τὴν γῆν, ἵνα προσπορίσῃται τὰ πρὸς τὴν, οὐδὲν ἔχει νὰ σκεφθῆ, ὡς ἡμεῖς, περὶ μέλλοντος, οὐδεμίαν ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ἐκπληρώσῃ. Νυμφεύεται νεώτατος καὶ ἀποκαθίσταται. Ἐν ᾧ περὶ τῶν ἐν ταῖς πόλεσι βιοπόντων, πρὸ πάντων δὲ περὶ τῶν ποιῶν τινος ἀναπτύξεως τυχεύοντων δύναται τις νὰ εἴπῃ τὸ τοῦ ποιητοῦ:

Τὸ ἔξεχον λογιεῖσθαι τῶν κίβδων ἀνὰ τῶν χωρικῶν οὐκ εἶν' αὐτὰ τῶν αἰμφορῶν τῶν πρῶταίτιος τριγῆ.

Ἡμεῖς σκεπτόμεθα περὶ παιδείας καὶ περαιτέρω περὶ δόξης, περὶ ἀποκαταστάσεως, εἰς ἀνεύχον δὲ ἀνάγκης περὶ προσπόρισεως τοῦ ἐπιούσιου διὰ τῆς ἀναπτύξεως ἡμῶν. Καὶ καὶ γλιχθεῖθα ὑψηλοτέρων, καὶ ἐπιθυσοῦμεν πλειόνων βόσκων ἢ μὴν ἅπας ὁ βίος ἀποβαίνει καὶ εἶτα. Ταῦτα πάντα θάνατος διαδέχεται.

Ὁ χωρικός ἀποθνήσκει ἀφίνων εἰς τὰ τέκνα του τὴν ἐλπίαν του καὶ μὴ ἀνησυχῶν περὶ τοῦ τί θέλουσιν ἀποθῆ ταῦτα, ἀποθνήσκει ἡσύχως, πλήρως θρησκευτικῆς πεποιθήσεως, πλήρως ἐλπίδος μελλούσης ἀθανασίας. Ἡμεῖς ἀποθνήσκουμεν ἀμφιβάλλοντες περὶ πάντων, οὐδεμίαν πεποιθήσιν καὶ ἐλπίδα ἔχοντες, οἱ πλείστοι ἀπὸ τὰ τέκνα εἰς τὴν διάκοισιν τῆς τύχης καταλείποντες. Καὶ κἀπογοῖ ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ θανάτου σκεπτόμενοι, ἂν πράγματι ψυχὴν δεκτῆμεθα ἀθάνατον, ἢ ἂν μετὰ τὴν βίωσιν τοῦ σώματος ὑπὸ τῶν σκοληκῶν οὐδὲν ἐναπολείπηται ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν, καὶ τοῦτο μὲν ὡς ἴδιον φροσέρον νὰ παραδεχθῶμεν δὲν τολμῶμεν, περὶ δὲ τοῦ πρώτου ἀμφιβάλλουμεν. Τέλος ἀποθνήσκουμεν ἀπέλπιδες, μὴ δυνήθεντες εἰς τὸ ἐπιδικωμένον νὰ φθάσωμεν.

Ἀλλ' ἡμεῖς αἰ ζήσωμεν ὡς οἱ χωρικοί οὗτοι, μὴ δὲν ἐπιδικῶντες, περὶ μηδενὸς μεριμνῶντες ἀνευ τῆς τύχης τῆς τῷ κόσμῳ συνήθους, εὐτυχεῖς ἐν ἀλλήλοις, ζῶντες δι' ἀλλήλων, ἀγαπῶντες ἀλλήλους. Μήπως ἐν τῇ ἀρσιβαίᾳ ἀγάπῃ δύο ὄντων δὲν ἐγκλείται ἡ ὑπάτη εὐδαιμονία;

— Οὕτω καὶ ἐγὼ φρονῶ σιλπάτη. Ἀλλ' ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει εὐφροσύνη δύναμις τις ἀκαταμάχητος, ἡ τῆς ορέξεως του αἰεὶ πλεῖον εἰδέναι, αὕτη δὲ ἐστὶ τὸ μέσον τῆς προαγωγῆς τῶν λαῶν καὶ τὸ αἰτίον τῆς καταστροφῆς τῶν ἀτόμων, διὰ τῆς δυνάμεως ταύτης ἡ ἐπιπέτη μὲν ἀναπτύσσεται, ἀλλ' οἱ ἀσπῆται αὐτῆς ἐπινοοῦσιν ἐν τῇ ζήτησει τοῦ ἀπολύτου ἀληθοῦς, οὐ περ μὴ ἐπιτυγχάνοντες θηήσκουσιν ἀγευστοὶ τῶν σχετικῶν τέρψαν του κόσμου διότι ἠλπίζον ν' ἀπολαύσωσι τῆς μερίστας ἡθικῆς τέρψεως, οὐκ ἔχοντες τὰ ἀλυτῶν. Καὶ νὰ μὲν ἡ ἀνθρωπότης ὠφελεῖται ἐκ τῶν ἀνακαλύψεων αὐτῶν καὶ ὁσήμερον προάγεται, τιμῆ δὲ τούτους ὡς μεγάλους